
Kyrkomötet
Gudstjänstutskottets betänkande 2021:3

Begravningsgudstjänster på lördagar

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2021:1 om begravningsgudstjänster på lördagar. Motionären föreslår att kyrkostyrelsen ska genomföra en undersökning om förekomsten av lördagsbegravningar och erfarenheter av dessa samt med anledning av undersökningsresultatet överväga en rekommendation till församlingar att i begränsad omfattning erbjuda lördagsbegravningar. Utskottet konstaterar att frågan om begravningsstider är en pastoral fråga som ska lösas lokalt. Eftersom begravning på lördagar redan förekommer anser utskottet inte heller att någon utredning ska utföras. Utskottet föreslår därför att motionen ska avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2021:1.

Motionens förslag

Motion 2021:1 av Lars-Ivar Ericson, Begravningsgudstjänster på lördagar

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att genomföra en undersökning om förekomsten av lördagsbegravningar och erfarenheter av dessa samt med anledning av undersökningsresultatet överväga en rekommendation till församlingar att i begränsad omfattning erbjuda lördagsbegravningar.

Bakgrund

Begravning i Svenska kyrkan

Svenska kyrkan är på statens uppdrag huvudman för begravningsverksamheten i hela landet utom Stockholms stad och Tranås kommun. Uppdraget innebär bland annat att ansvara för att tillhandahålla gravplats, gravsättning, kremering och lokal för begravningsceremoni.

2009 gjordes en statlig utredning om begravningsverksamheten, där det bland annat konstaterades att tiden mellan dödsfall och gravsättning ökar. Utredningen konstaterar att den genomsnittliga tiden mellan dödsfall och begravning har ökat och att orsaken till detta har att göra med såväl de anhörigas önskemål om dag för gudstjänsten som tillgången till viss präst och viss kyrka. Enligt en enkät från 1997, som presenteras i utredningen, genomfördes 37 procent av begravningarna på fredagar, 6 procent på lördagar och 1 procent på söndagar. 2011 kom ytterligare en utredning om begravning, *Begravning 2011*, som beställdes av Rådet för begravningsfrågor,

bildat av Svenska kyrkan, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund, i form av en enkätundersökning. Där efterfrågades bland annat om möjligheten till begravningsgudstjänst på lördagar och söndagar och flera av de svarande uttrycker önskemål om detta. Under 2020 påbörjades ett utredningsarbete om begravningsleden på enheten för forskning och analys vid kyrkokansliet i Uppsala.

2006 utkom *Begravningen – ett brev från Svenska kyrkans biskopar*, där biskoparna påminner om kyrkans uppdrag och bland annat säger:

Det är församlingens ansvar att möta människor med omsorg, kärlek, respekt och tålmod. Här bereds plats för frågorna, tid för sorgen, hjälp och stöd till reflektion, trostolkning och livstydning. Genom att möta den sörjande och ta hela människan på allvar visar kyrkan på Guds närvaro.

Begravningsgudstjänsten hör till församlingsverksamheten och är en viktig del i det pastorala arbetet. Den är ett av de tillfällen då kyrkans medarbetare möter flest kyrkotillhöriga. I kyrkoordningen finns också omnämnt på flera ställen att det är kyrkoherden som har det yttersta ansvaret i fråga om tillsyn av begravningsverksamheten.

Kyrkoordningen

I kyrkoordningens 24:e kapitel finns bestämmelser om begravning. I det kapitlet omnämns bland annat vem som har rätt till begravningsgudstjänst (1 a §) och vem som leder begravningsgudstjänsten (5 §). Det finns inte specificerat i någon bestämmelse vilken dag en begravningsgudstjänst bör eller kan ske. Inte heller övriga kyrkliga handlingar har någon sådan reglering.

Tidigare behandling i kyrkomötet

Under kyrkomötet 2010 togs en liknande motion upp (2010:57). Där föreslogs att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att vidta åtgärder för att öka församlingarnas benägenhet att förlägga begravningsgudstjänster till veckans alla dagar. Gudstjänstutskottet (G 2010:09) betonade vikten av att det i församlingarna finns flexibilitet och lyhördhet för människors önskemål. Samtidigt konstaterade utskottet att detta är en pastoral fråga som ska lösas lokalt och föreslog därför kyrkomötet att avslå motionen. Detta blev också kyrkomötets beslut.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2021:1.

Utskottet konstaterar, i likhet med vad utskottet gjorde 2010, att frågan om begravningsstider är en pastoral fråga som ska lösas lokalt och inte något som kyrkomötet ska besluta om. Eftersom begravning på lördagar redan förekommer anser utskottet att någon utredning inte ska utföras. När begravningar på lördagar inte förekommer har ofta resonemangen föregåtts av arbetsrättsliga överväganden.

På gudstjänstutskottets vägnar

Sofija Pedersen Videke, ordförande

Karin Tillberg, sekreterare

Beslutande: Sofija Pedersen Videke, ordförande, Roger Olsson, Anna-Karin Stråle Börjesson, Gunilla Bengtsson, Lisa Tegby, Anders Roos, Manilla Nordanstig, Anders Åkerlund, Margareta Andersson, Alexander Christiansson, Sven Milltoft, Elise Solberg, Erik Johansson, Marjut Ervasti och Göran Göransson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Carola Norén, Sandra Ryström Signarsdotter, Birgitta Nilsson, Angela Beausang, Lars Beckman, Torvald Johansson, Roger Sandström, Daniel Engström, Lena Jönsson, Eva Kyrk och Alve Svensson.

Biskop Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.